

Sygn. akt II Cz 1381/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Karina Marczak

Sędziowie SO Sławomir Krajewski

del. SR Katarzyna Longa (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 listopada 2013 r. w S.

sprawy ze skargi dłużnika L. K.

na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. (1) z dnia 01 grudnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt Km 906/11

przy udziale wierzyciela Gminy M. S. i dłużników S. K., K. K. i Ł. K.

na skutek zażalenia dłużnika L. K. na postanowienie Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 20 lutego 2013 r. w sprawie I Co 5004/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 1381/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim w sprawie I Co 5004/12 oddalił skargę dłużniczki L. K. na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. (1) z dnia 01 grudnia 2012 r. wydane w sprawie Km 906/11. Postanowienie zostało doręczone z pouczeniem, że przysługuje zażalenie. Nie zostało sporządzone pisemne uzasadnienie postanowienia.

Na powyższe postanowienie zażalenie wywiodła dłużniczka L. K.. Dłużniczka wskazała, że postanowienie jest dla niej krzywdzące, ponieważ w sprawie nie doszło do opróżnienia lokalu, zaś całe zadłużenie wraz z odsetkami zostało zapłacone na rzecz wierzyciela Gminy miasto S.. Dłużniczka podała, że zadłużenie zostało zapłacone w dwóch ratach z uwagi na trudną sytuację materialną. Dalej dłużniczka podała, że nie powinna ponosić tak wysokości kosztów postępowania, zwłaszcza że jej sytuacja materialna jest niezmiernie trudna. Wniosła o uchylenie postanowieni Sądu w przedmiocie oddalenia skargi na postanowienie Komornika.

W dniu 29 czerwca 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim ponownie przedstawił Sądowi akta sprawy Km 906/11. Sąd sporządził pisemne uzasadnienie postanowienia i w dniu 20 sierpnia 2013 r. zostało wydane zarządzenie o przekazaniu akt do Sądu Okręgowego w Szczecinie.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy ustalił, że wierzyciel Gmina S. w dniu 12 kwietnia 2011 roku złożył Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. (2) wniosek egzekucyjny, w którym w oparciu o tytuł wykonawczy, ugodę zawartą przed Sądem Rejonowym Wydział I Cywilny w S. z dnia 6 października 2010 r.

sygn. akt I C 339/10, opatrzoną klauzulą wykonalności z dnia 02 marca 2011 r., na podstawie której dłużnicy zostali zobowiązani do opróżnienia lokalu mieszkalnego, położonego przy ul. (...) w S. wniósł o:

- wszczęcie egzekucji przeciwko S., K., L. i Ł. K. przez wezwanie dłużników do dobrowolnego opróżnienia zajmowanego lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) w S. wraz ze wszystkimi osobami i rzeczami w ciągu 7 dni, a po bezskutecznym upływie tego terminu o usunięcie dłużników z przedmiotowego lokalu do wskazanego pomieszczenia tymczasowego mieszczącego się w Hoteliku (...) położonym w S. nr (...) (...) (...) S., składającego się z pokoju wyposażonego w węzeł sanitarny i energię,

- wszczęcie egzekucji z ruchomości dłużników znajdujących się w zajmowanym przez nich dotychczas lokalu i innego majątku dłużnika, w celu ściągnięcia zasądzonych kosztów procesu, kosztów uzyskania klauzuli wykonalności oraz kosztów postępowania egzekucyjnego według norm przepisanych wraz z wynagrodzeniem radcowskim.

Na wezwanie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. (1) w dniu 28 kwietnia 2011 roku wierzyciel w związku z złożonym wnioskiem egzekucyjnym wpłacił opłatę stałą w kwocie 3387,18 złotych oraz zaliczkę na wydatki w kwocie 1069,94 złotych. Dalej Sąd wskazał, że pismem z dnia 21 maja 2011 roku dłużnicy zostali zawiadomieni przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. (1) o wszczęciu postępowania egzekucyjnego o opróżnienie lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...), nadto zostali wezwani do opuszczenia i wydania wierzycielowi zajmowanego lokalu do 04 lipca 2011 roku oraz poinformowani, iż w razie niezastosowania się do powyższego wezwania w dniu 05 lipca 2011 roku o godzinie 9.00 zostanie przeprowadzona egzekucja w celu opróżnienia wyżej opisanego lokalu. Powyższe zawiadomienie zostało doręczone L. K. i S. K. w dniu 13 czerwca 2011 roku. Dalej Sąd wskazał, że pismem z dnia 16 marca 2012 roku doręczonym dłużnikom w dniu 22 maja 2012 roku (przez awizo) dłużnicy ponownie zostali wezwani do opróżnienia, opuszczenia i wydania wierzycielowi zajmowanego lokalu do dnia 22 maja 2012 roku. W dniu 10 maja 2012 roku wierzyciel wniósł o umorzenie postępowania w sprawie i obciążenie dłużników kosztami postępowania egzekucyjnego.

Postanowieniem z dnia 01 grudnia 2012 roku komornik umorzył postępowanie w części dotyczącej opróżnienia i wydania lokalu mieszkalnego na wniosek wierzyciela, ustalił na dzień 01 grudnia 2012 r. koszty postępowania w wysokości 4.068,57 zł i stwierdził ich pobranie: od wierzyciela do kwoty 3.388,18 zł i od dłużników do kwoty 680,39, nadto wezwał dłużników do zapłaty kwoty 3.388,18 w terminie 7 dni od pod rygorem egzekucji tej kwoty.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd skargę uznał za niezasadną. Sąd wskazał, że podstawą egzekucji jest ugoda zawarta przed Sądem Rejonowym Wydział I Cywilny w S. z dnia 6 października 2010 r. sygn. akt I C 339/10, opatrzona klauzulą wykonalności z dnia 02.03.2011 r., na podstawie której dłużnicy zostali zobowiązani do opróżnienia lokalu mieszkalnego, położonego przy ul. (...) w S.. Przytaczając treść przepisu art. 1046 k.p.c. Sąd wskazał, że egzekucja wydania nieruchomości ma określone stadia. Pierwszą czynnością komornika jest wezwanie dłużnika do dobrowolnego wykonania tego obowiązku w wyznaczonym stosownie do okoliczności terminie, zaś dopiero wówczas gdy dłużnik obowiązku tego nie wykona – dokonanie czynności potrzebnych do wprowadzenia wierzyciela w posiadanie nieruchomości, a jeśli zachodzi taka konieczność, również usunięcie z nieruchomości rzeczy ruchomych.

Sąd podkreślił, że komornik wezwał dłużników do dobrowolnego wydania lokalu mieszkalnego pismami z dnia 21 maja 2011 roku oraz z dnia 16 marca 2012 r. i pisma te zostały skutecznie doręczone dłużnikom.

Sąd wskazał, że od czynności wprowadzenia w posiadanie, wydanie czy też opróżnienie lokalu z rzeczy i osób pobiera się opłatę. Obowiązkiem temu podlega dłużnik i aktualizuje się on już w momencie wezwania dłużnika do opróżnienia lokalu, bez względu na to czy dłużnik dobrowolnie opróżnił zajmowany lokal w postępowaniu egzekucyjnym – zob. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2001 roku sygn. akt. III CZP 74/01, opublikowana w OSNC 2002/10/117.

Sąd podkreślił, że w przedmiotowej sprawie miało miejsce wezwanie do dobrowolnego wykonania obowiązku. W odniesieniu do wysokości opłaty ustalonej na kwotę 3388,18 złotych, Sąd nie zgłosił żadnych uwag, wskazując, że została ona ustalona w prawidłowej wysokości, stosownie do art. 51 ust. 1 pkt 3 u.k.s.e. Sąd wskazał, że prawidłowo

Komornik przyjął do jej ustalenia przeciętne miesięczne wynagrodzenie w kwocie 2822,66 zł. Zdaniem Sądu Rejonowego, skoro w lokalu mieszkalnym znajdowało się łącznie 3 izby, ustalenie opłaty egzekucyjnej za wydanie tej nieruchomości w wysokości 3 388,18 zł (2822,66 zł. x 40% x 3 = 3 388,18 zł), uznać należało za prawidłowe.

W dalszej kolejności Sąd dokonał oceny zasadności obciążenia przez komornika dłużników w całości kosztami postępowania, ustalonymi w zaskarżonym postanowieniu.

W odniesieniu do pozostałych kosztów, Sąd powołał się na zasadę wynikającą z treści art. 770 k.p.c., wskazując, że do kosztów postępowania zaliczyć należy wydatki poniesione w toku egzekucji oraz opłaty egzekucyjne należne Komornikowi. Sąd podkreślił, że mimo, iż na skutek wniosku wierzyciela doszło do częściowego umorzenia postępowania egzekucyjnego w zakresie dotyczącym wydania lokalu mieszkalnego (na skutek spłaty przez dłużników zobowiązań wobec Gminy M. S.) co do zasady wszczęcie egzekucji w niniejszej sprawie było celowe i w związku z tym dłużnicy powinni ponieść koszty tego postępowania w zakresie ustalonym postanowieniem z dnia 01 grudnia 2012 roku Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. J. (1).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużniczki nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności, Sąd Okręgowy wskazuje, iż w uchwale z dnia 14 grudnia 2001 r. w sprawie III CZP 74/01 Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, iż przewidziana w art. 51 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 133, poz. 882 ze zm.) opłata stała uiszczona przez wierzyciela przy składaniu wniosku o wszczęcie egzekucji opróżniania lokalu z rzeczy lub osób, należy się komornikowi także wówczas, gdy dłużnik opróżnił lokal po wezwaniu go przez komornika do dobrowolnego dokonania tej czynności, w wyniku czego na wniosek wierzyciela postępowanie egzekucyjne zostało umorzone. W takiej sytuacji wierzycielowi przysługuje na zasadach określonych w art. 770 k.p.c., przy odpowiednim stosowaniu art. 98 i nast. k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., zwrot poniesionych kosztów egzekucyjnych obejmujących uiszczoną opłatę stałą.

W uzasadnieniu tej uchwały zostało stwierdzone, iż w świetle uregulowań art. 1046 k.p.c. można wyróżnić trzy etapy egzekucji o wydanie nieruchomości:

Etap I - wezwanie dłużnika do dobrowolnego wykonania obowiązku;

Etap II - dokonanie czynności potrzebnych do wprowadzenia wierzyciela w posiadanie

Etap III - usunięcie ruchomości, które pozostawił dłużnik.

W odniesieniu do powyższej konstatacji zostało stwierdzone, iż „nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, że przewidziana w art. 51 ust. 1 u.k.s.e. opłata egzekucyjna należy się komornikowi tylko za czynności wykonane w drugim i trzecim etapie, a nie należy się za czynności pierwszego etapu, polegające na wezwaniu dłużnika do dobrowolnego wykonania obowiązku opróżnienia lokalu. Etap ten stanowi pierwsze stadium egzekucji warunkujące jej stadia dalsze, może do niego dojść dopiero po wszczęciu egzekucji, co - jak wskazano wyżej - uzależnione jest od uiszczenia opłaty stałej przewidzianej w omawianym przepisie. Także zatem ten etap należy do postępowania egzekucyjnego, od którego pobierana jest opłata stała przewidziana w art. 51 ust 1 pkt. 3 w związku z art. 43 i art. 44 ust. 3 u.k.s.e.”.

W rozpoznawanej sprawie dłużnicy o wszczęciu egzekucji zostali zawiadomieni w dniu 13 czerwca 2011 r., kiedy zostało im doręczone wezwanie do opróżnienia i wydania lokalu z dnia 21 maja 2011 r. Przyjając zatem należy, że w tej dacie zrealizował się pierwszy etap postępowania. Termin czynności eksmisyjnych został wyznaczony na dzień 05 lipca 2011 r., jednak w dniu 04 lipca 2011 r. wpłynął wniosek wierzyciela o zawieszenie postępowania maja 2011 r. dłużnicy „dobrowolnie” opuścili lokal, czyli wykonali wezwanie komornika do dobrowolnego opróżnienia lokalu.

W tym stanie rzeczy trafnie Sąd Rejonowy uznał, że brak jest podstaw by uznać, że Komornik błędnie ustalił opłatę w kwocie 3387,18 zł. W lokalu, którego dotyczyła eksmisja znajdowały się 3 izby. Stosownie do przepisu art. 51 ust. 1

powołanej ustawy opłata stała wynosi 40 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za opróżnienie lokalu z rzeczy lub osób, z tym że odrębną opłatę pobiera się od każdej izby. Przy opróżnianiu pomieszczeń i lokali niemieszkalnych, w szczególności garażu, stajni, obory lub sklepu, pobiera się opłatę za każde pomieszczenie, jak za izbę. Komornikowi należy się opłata stanowiąca równowartość 40 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego x 3 izby. Stosownie do przepisu art. 33 ust. 1 ustawy na potrzeby tej regulacji uwzględnia się przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.¹⁾) i stosuje poczynając od drugiego kwartału roku przez okres pełnego roku, zwanego dalej "przeciętnym wynagrodzeniem miesięcznym".

Według obwieszczenia Prezesa GUS z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2010 r. i w drugim półroczu 2010 r. (M.P. z 2011 r., Nr 15, poz. 156) jego wysokość na 2011 r. ustalono w kwocie 2.822,66 zł.

Trafnie zatem Komornik, a także i Sąd Rejonowy przyjęli, że opłata za każdą izbę winna wynieść 1129,06 zł, zaś za cały lokal - 3387,18 zł.

Na koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 906/11 złożyły się dodatkowo wydatki postępowania oraz koszty zastępstwa prawnego w egzekucji. Znamienne jest, że w skardze, jak też zażaleniu dłużniczka nie odnosi swoich zarzutów do poszczególnych należności. Kwestionuje wyłącznie obciążenie jej kosztami w łącznej wysokości 3388,18 zł, na którą to kwotę składa się opłata stała, wydatki, koszty zastępstwa.

Wskazać należy, że stosownie do przepisu art. 770 k.p.c. dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Koszty ściąga się wraz z egzekwowanym roszczeniem. Koszt egzekucji ustala postanowieniem komornik, jeżeli przeprowadzenie egzekucji należy do niego. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie stronom oraz komornikowi.

Z powyższego przepisu wynika, iż przy obciążeniu dłużnika kosztami postępowania egzekucyjnego obowiązuje zasada kosztów niezbędnych i celowych do przeprowadzenia egzekucji, co podkreśla brzmienie zarówno art. 770, jak i art. 98 § 1 (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 października 1962 r., III CO 16/62, Biul. SN 1962, nr 5, poz. 41). Zasada ta dotyczy zarówno samego wszczęcia postępowania egzekucyjnego, jak i sposobu prowadzenia egzekucji, o czym decyduje wierzyciel (art. 797 k.p.c.).

W ocenie Sądu brak podstaw do uznania, że egzekucja w sprawie Km 906/11 nie została wszczęta celowo. Dłużnicy zawierając ugodę z wierzycielem winni się liczyć z tym, że zaniechanie płatności zaktualizuje uprawnienie wierzyciela do domagania się wydania lokalu. W postępowaniu tym nie ma znaczenia, czy koszty które mają ponieść dłużnicy są współmierne do tych które poniósł wierzyciel. Dla wyjaśnienia Sąd Odwoławczy wskazuje, że wszczęcie postępowania egzekucyjnego o opróżnienie lokalu wymaga od wierzyciela uiszczenia opłaty stałej; w tym przypadku wierzyciel uiszczył łącznie z zaliczką na wydatki 4457,12 zł.

Sąd Odwoławczy nadmienia, że trudna sytuacja rodzinna i majątkowa, nie uzasadnia odstąpienia od obciążania kosztami postępowania egzekucyjnego. Jak już wyżej podkreślono zainicjowanie nawet pierwszego etapu w egzekucji toczącej się na podstawie przepisu art. 1046 k.p.c. uprawnia do obciążenia dłużników kosztami tego postępowania, w tym opłatą ustaloną na podstawie przepisu art. 51 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, mimo że ostatecznie nie doszło do przeprowadzenia eksmisji.

Z powyższych względów, mimo że prowadzone postępowanie pierwszoinstancyjne dotknięte jest uchybieniami, należało ostatecznie uznać, że zaskarżone postanowienie odpowiada prawu i z powyższych względów, zażalenie jako niezasadne w oparciu o art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. należało oddalić, o czym orzeczono w sentencji postanowienia.

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

(...)

(...)

(...)

3. (...)

4. (...)

5. (...)